

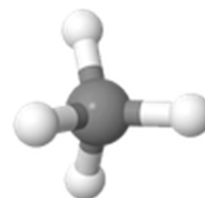
Biometaanin jalostuksen ABC

Manu Hollmén ProAgria Länsi-Suomi

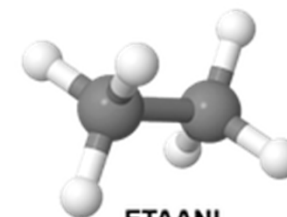
0400422658 manu.hollmen@proagria.fi

Biometaanin energiasisältö

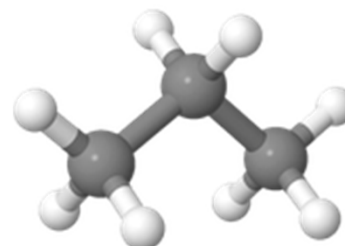
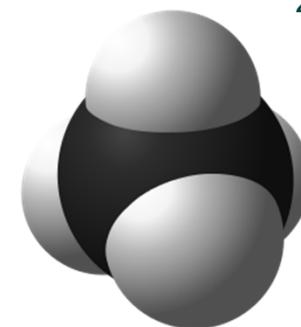
- Biokaasun metaani pitoisuus 45 – 70 %
= 5 – 7 kWh per n-m³
- Metaanin lämpöarvo
  - n. 10 kWh per n-m³
  - 13,9 kWh per kg
  - 1 litra POK = 1 n-m³ metaania
  - Paineistettuna 2 MWh per m³
  - Nesteytettynä n. 6 MWh per m³

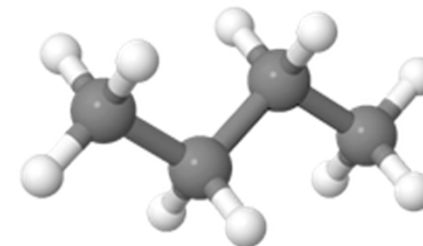
METAANI

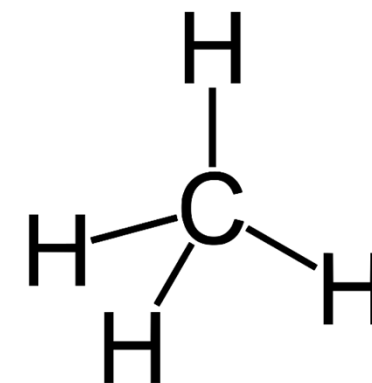
ETAANI

PROPAANI

BUTAANI

Biometaanin laatu, kastepiste

Kosteuden osalta laatukriteerit ovat melkoinen sekamelska

- SFS kolme luokkaa kastepisteelle. -10, -20 ja -30 astetta 200 bar.
- Gasgridin verkko - 8 astetta verkon maksimi käyttöpaineessa ~ 70 bar
- ”Ruotsin standardi” 5 astetta alle ympäristön lämpötilan 24 h keskiarvona
- Tukes -30 astetta 200 bar, kiristymässä -40 asteeseen

Muissa maissa

- Ranska ≤ -5 astetta verkon maksimipaineessa
- Itävalta ≤ -8 astetta 40 bar
- Hollanti ≤ -8 astetta 70 bar
- Sveitsi & Saksa ei saa tiivistyä
- Tšekki ≤ -10 astetta, paine ??

Gasgridin laatuvaatimukset

Ainesosa	Biometaani (jalostettu biokaasu)	Maakaasu
Metaani	95-98 %	85-98 %
Hiilidioksidi	0-3 %	< 2,5 %
Typpi	0-2 %	< 1 %
Happi	0-0,5 %	< 0,02 %
Rikkivety	Jälkiä	-
Siloksaanit	Jälkiä	-
Kosteus	Jälkiä	-
Halogenoidut hiilivedyt	Jälkiä	-
Raskaammat hiilivedyt	-	< 15 %

Biokaasun jalostus biometaaniksi

Kuivatun kaasun jalostuslaitteet

- Kalvosuodatus (Membraani)
- PSA (painevaihtelu)
- Kryo-jalostus

Kostean kaasun jalostuslaitteet (kuivaus jalostuksen jälkeen)

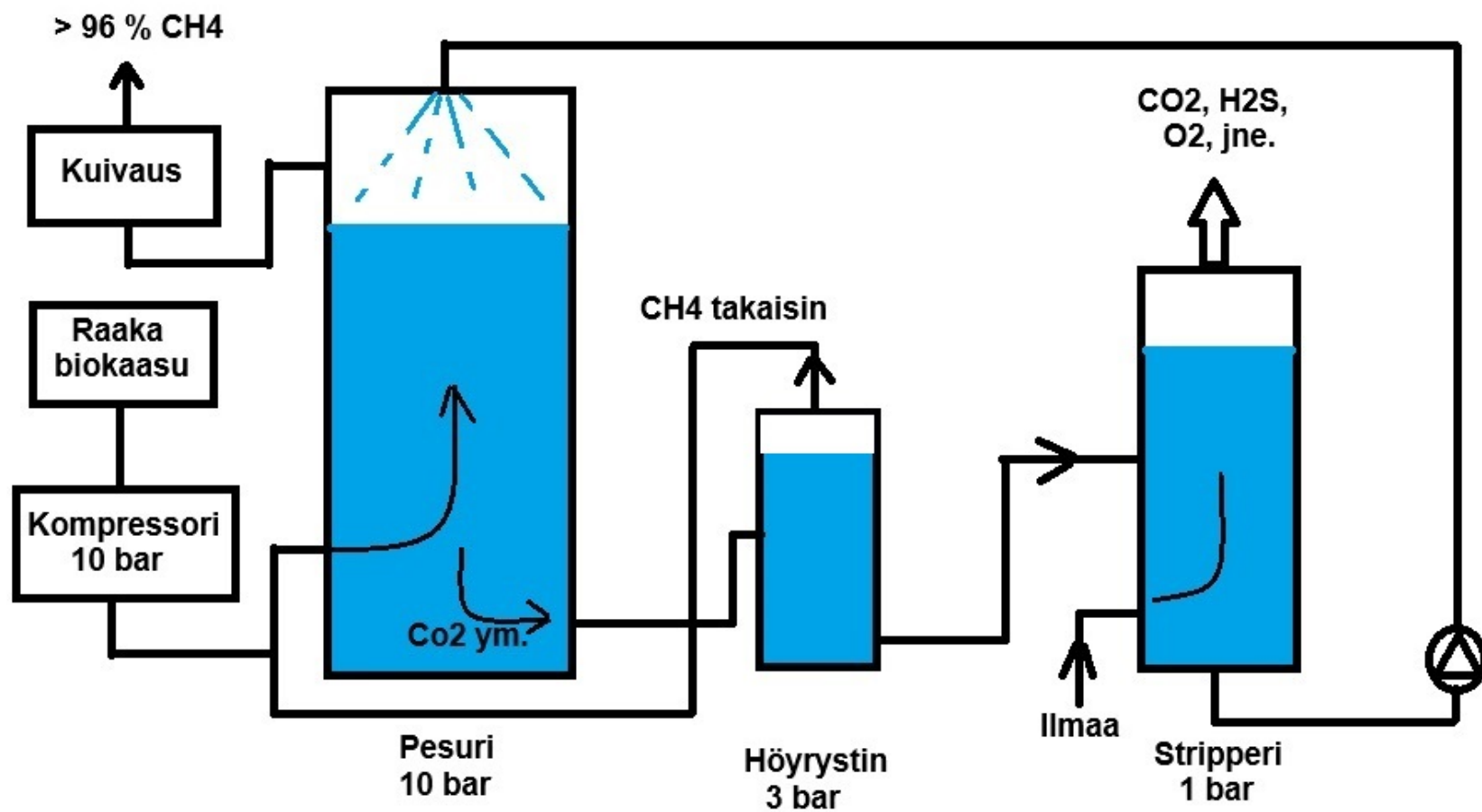
- Vesipesu
- Amiinipesu

Vesi- ja Amiinijalostus

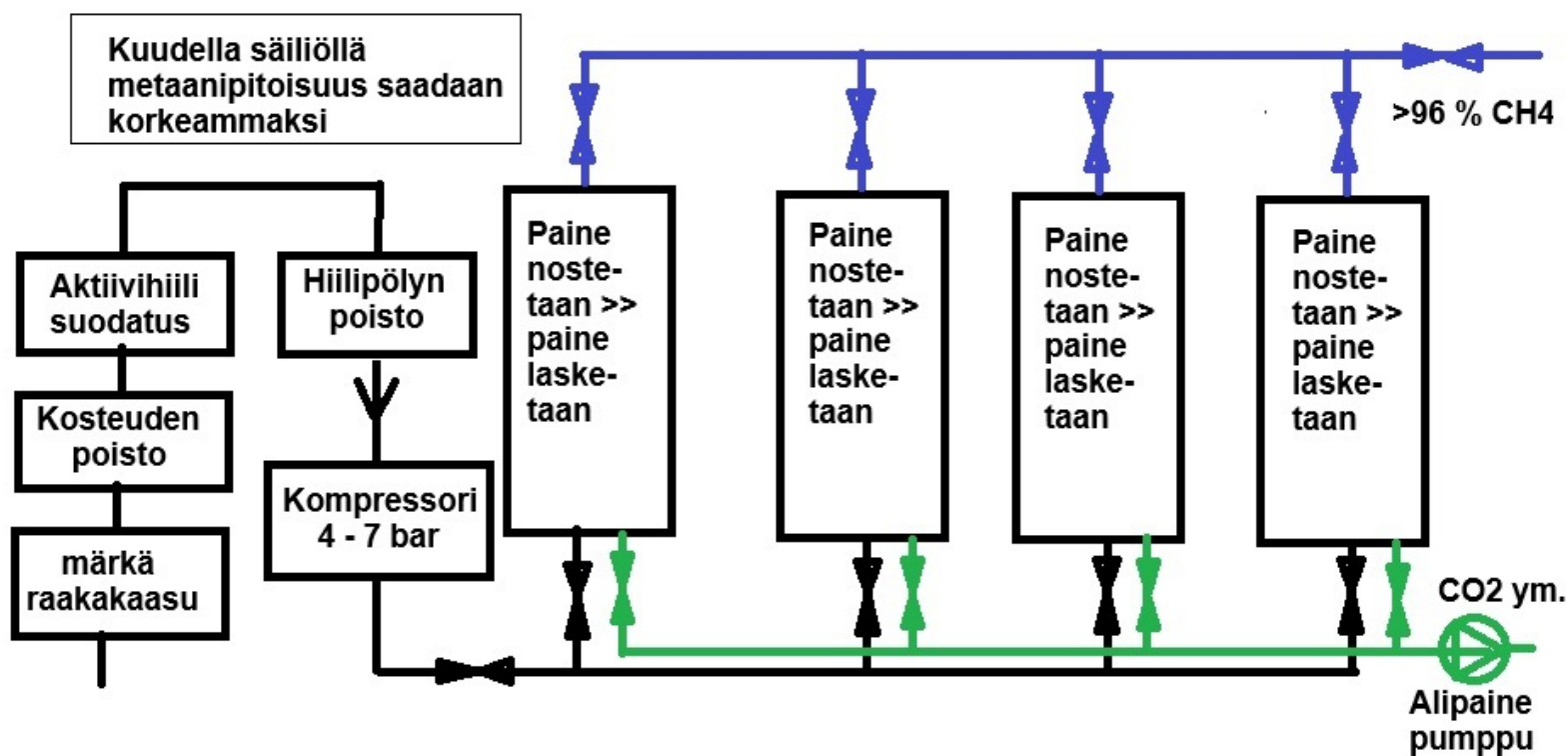
- Jalostus perustuu hiilidioksidin sitoutumiseen veteen / amiiniin
- CO₂ sitoutuu amiiniin 25 kertaa paremmin kuin veteen
- Sitoutuminen tapahtuu paineessa
- Höyrystimessä paineen alentuessa veteen /amiiniin sitoutunut metaani poistuu
- Stripperissä paineen edelleen laskiessa Co₂ vapautuu ja poistuu prosessista

Amiinit ovat orgaanisia yhdisteitä, jotka ovat ammoniakkin (NH₃) johdannaisia.

PSA-jalostus

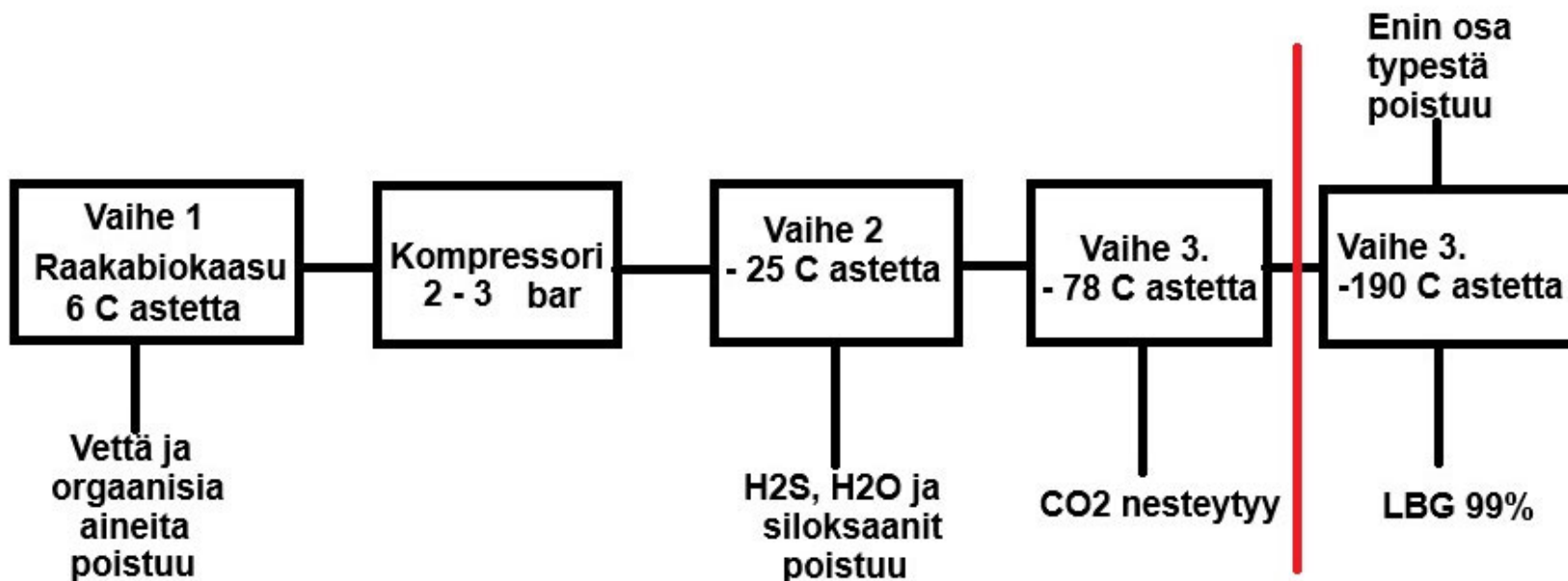
Kosteuden ja rikkivedyn poiston jälkeen säiliö kerrallaan paineistetaan, jolloin CO₂ ja epäpuhtaudet sitoutuvat aktiivihiiileen tai erityiseen molekyyliseulaan. Metaani poistetaan ylhäältä. Paineessa on yksi säiliö kerrallaan ja muissa säiliöissä paine lasketaan ja alipaineistamalla sidosaineeseen sitoutunut CO₂ ja muut epäpuhtaudet poistuvat.

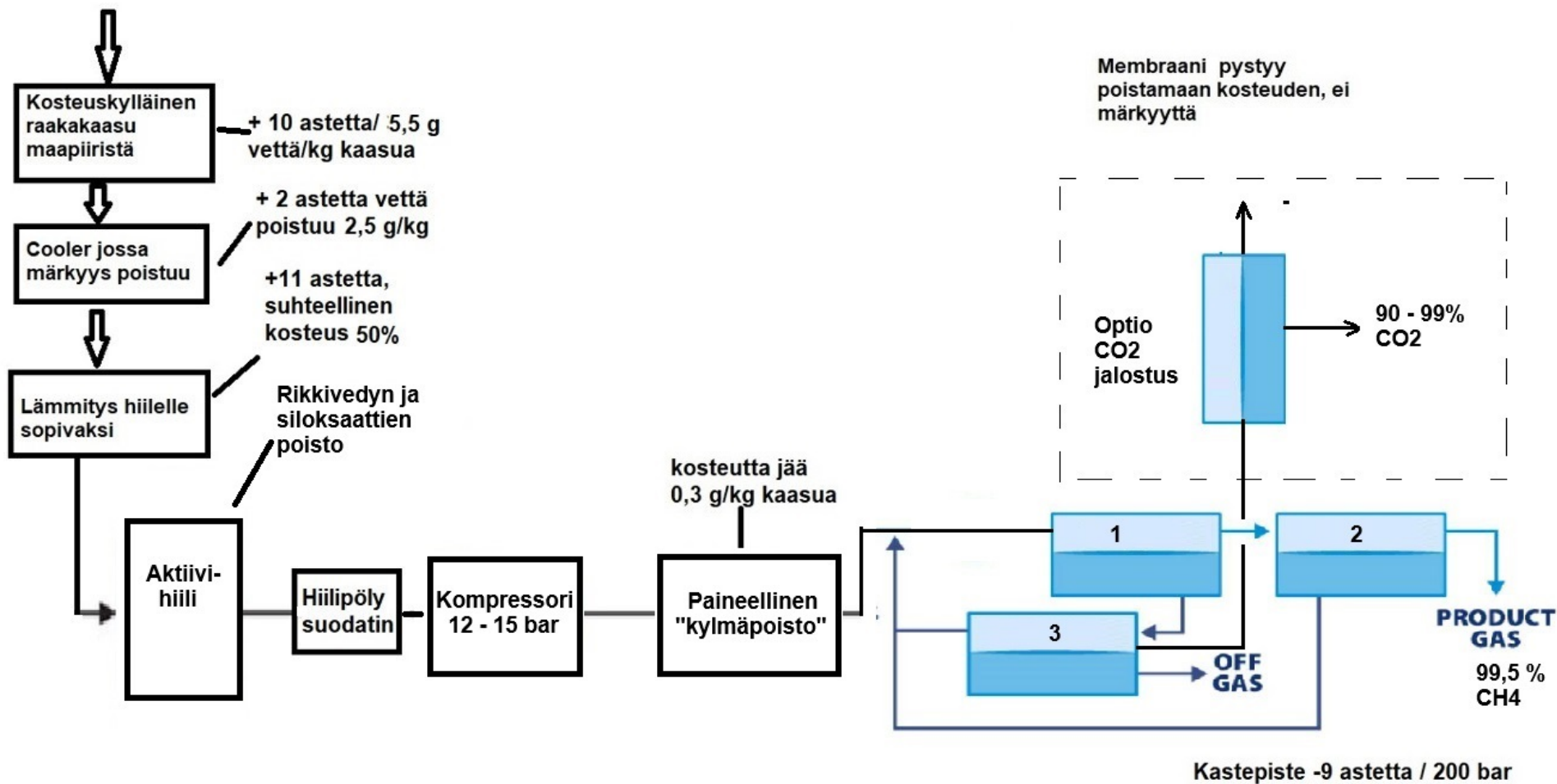
KRYO- jalostus ("pakastus") >> LBG

Yksinkertaistettua vieläkin yksinkertaisempi kaavio...

Membraani jalostus

Membranaikalvo

Figure 3. Membrane gas upgrading

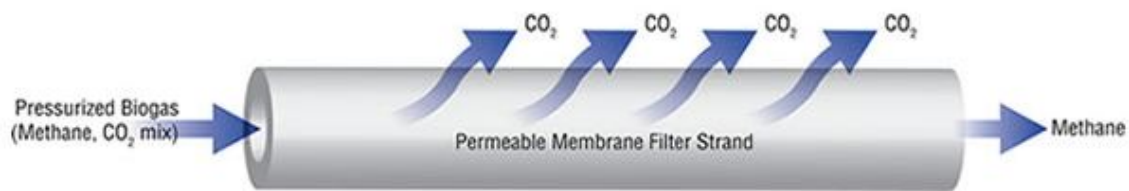
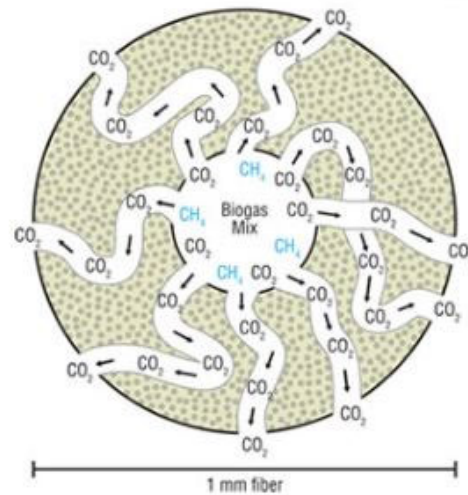
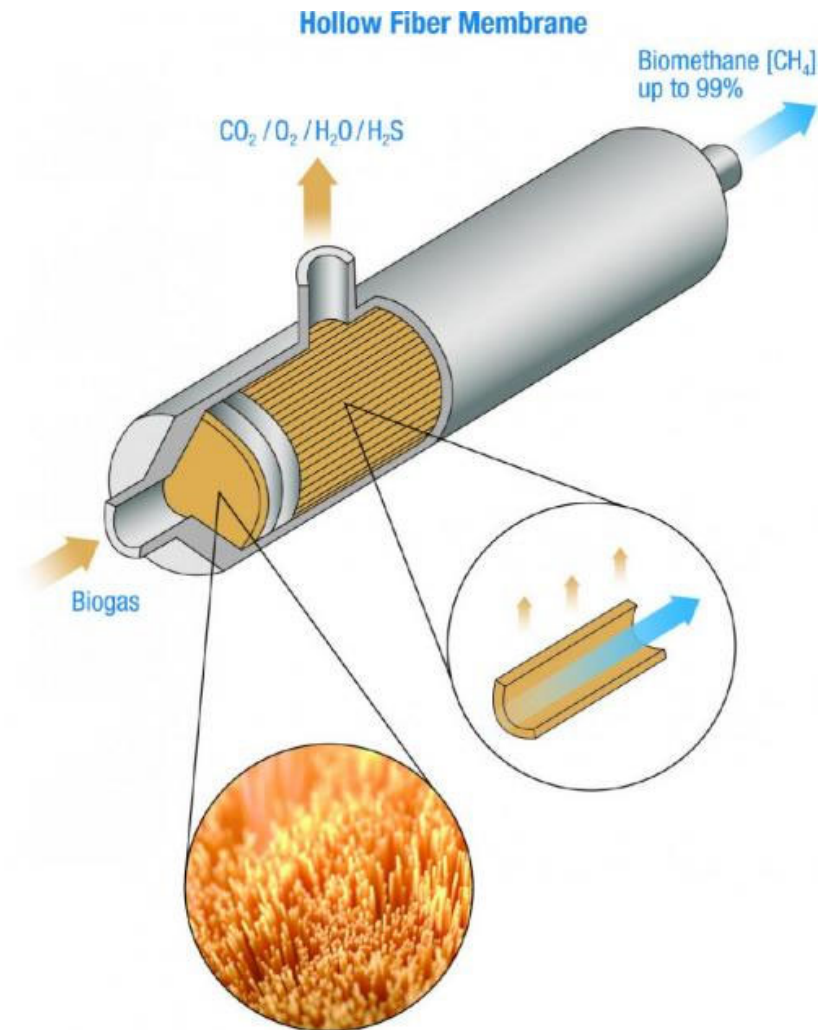

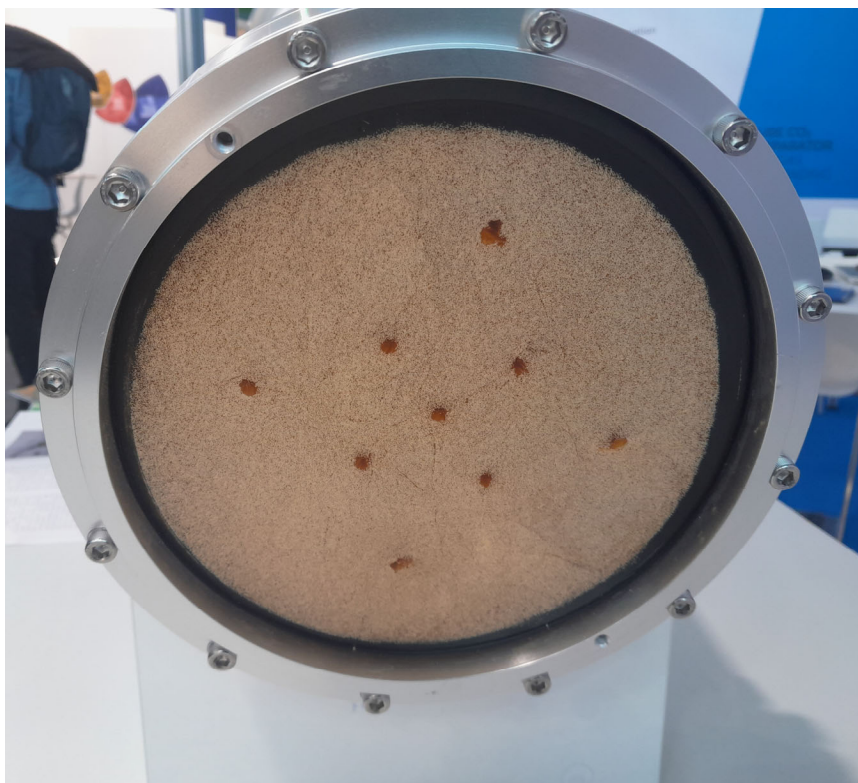
Figure 4. Membrane cross section

ProAgria

Membraani suodatin

ProAgria

Evonik, Sepuran®

ProAgria

UBE, Japani

Ja vielä kertausta...

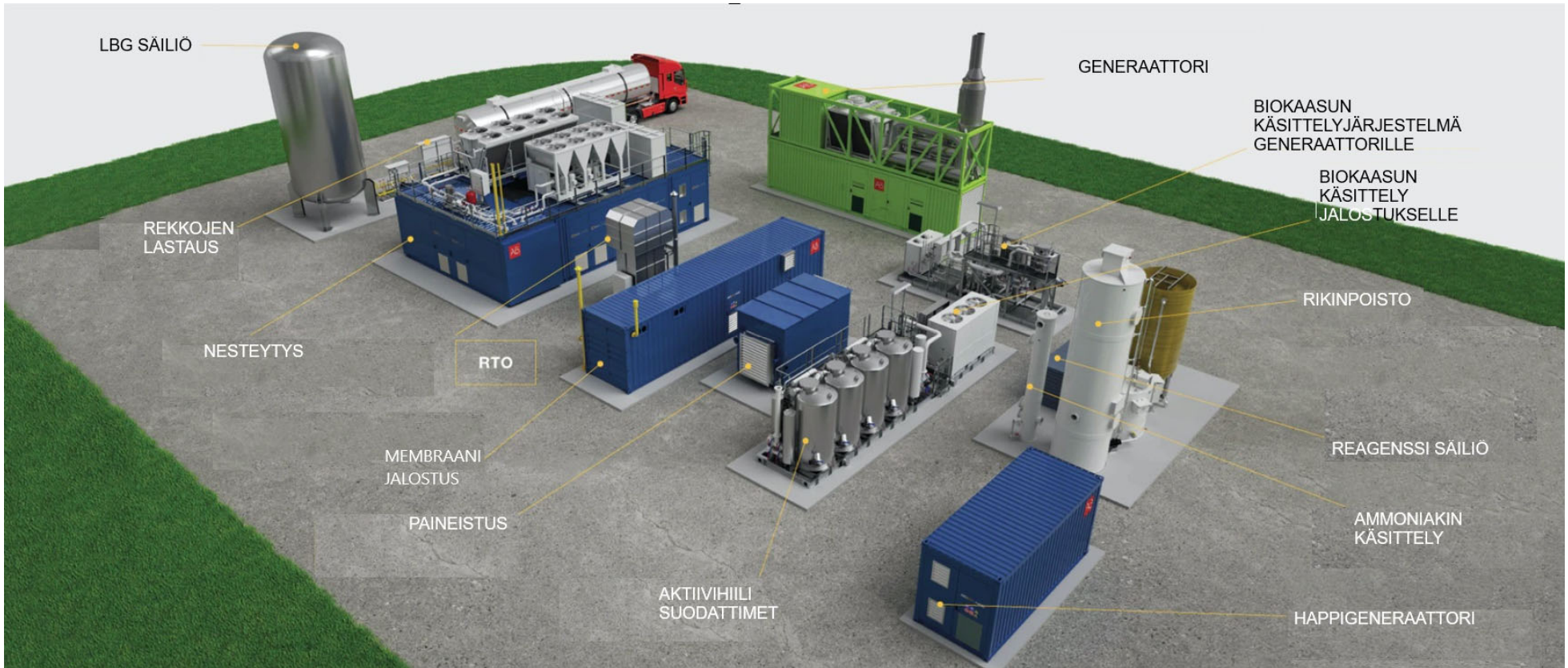
- Vesipesu ei tarvitse esikäsittelyä (kuivaus, aktiivihiili, pölynsuodatus)
- Kryo- ja amiinijalostuksessa korkein metaaniprosentti ja pienin typpiprosentti
- Membraaneita oltava riittävästi, jotta metaanihävikki saadaan riittävän pieneksi (1 kalvo 15 % hukkaa, 3 kalvoa 1-2 %)
- Membraanit poistavat vesihöyryä, mutta eivät vettä (vrt. kalvoasusteet)
- Membraanitekniikassa kaikki tyyppi ei poistu, koska metaani- ja typpimolekyylit ovat lähes saman kokoisia.
- PSA jalostuksessa tarvitaan kemikaaleja sidosaineen ajoittaiseen "huuhteluun"

Huomioitavaa

- Jalostuksessa ilmaan päästettävässä off-kaasussa metaanin määrä ei saa ylittää 1 % (ympäristönsuojelu & talous)
- Mikäli määrä ylittyy, on off-kaasu poltettava, jotta metaani muuttuu hiilidioksidiksi
  - Haasteena on, miten poltto tapahtuu, koska kaasu sisältää hyvin vähän palavaa kaasua
- Off-kaasun mahdollisimman pieni metaanimäärä on myös tuotannon kannattavuuden kannalta oleellinen seikka
- Biometaanin kastepiste (kosteus) on seikka, johon tulee kiinnittää riittävästi huomiota
  - Vettä tiivistyy säiliöihin
  - Vahingoittaa siirtojärjestelmiä
  - On este toimituksille mm. maakaasuverkkoon
  - Tuottajansuoja asiakkaan suuntaan (ajoneuvot)

LBG

Tässä kaikki tällä kertaa

Kiitos!